

Van Geel

proportioneel is of dat het onder andere criteria valt.

De **voorzitter**: Eén motie betreft een ondersteuning van het beleid. Ik geef de heer Waalkens in overweging, deze motie in te trekken.

De heer **Waalkens** (PvdA): Voorzitter. De wacht nog op een reactie op de motie over de aansprakelijkheid.

□

Minister **Veerman**: De reactie op deze motie past in een antwoord dat ik eerder heb gegeven. De wettelijke regeling die de heer Waalkens voorstelt, is mijns inziens niet aan de orde omdat afspraken tussen partijen dit genoegzaam dekken. Het BW biedt de basis voor verdeling van aansprakelijkheid en afdwinging tussen private partijen.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik geef de indieners van moties die een ondersteuning van beleid behelzen, in overweging dit soort moties in te trekken als u het met de kwalificatie eens bent.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een schriftelijk overleg over het wetsvoorstel **Wijziging van het Varkensbesluit en het Ingrepenbesluit (implementatie richtlijnen nr. 2001/88/EG en nr. 2001/93/EG) (30078)**.

□

De heer **Waalkens** (PvdA): Voorzitter. Een voortzetting van een schriftelijk overleg heeft mij op het verkeerde been gezet, omdat ik veronderstelde dat op het moment waarop een schriftelijk overleg begint, de voorhangprocedure wordt gestopt. Dit is dus niet het geval. Ik heb de wijziging van het Varkensbesluit en het Ingrepenbesluit op de plenaire agenda laten zetten om ons standpunt duidelijk te maken en om het Varkensbesluit langs te lopen. Ik wil mijn ongenoegen en teleurstelling uitspreken over de wijzigingen. Het gaat om minimale aanpassingen en significante verslechtingen van het welzijn van varkens. Er treden verslechtingen op met betrekking tot de hoeveelheid oppervlakte voor dieren en het tijdstip van inwerking-

trekking van de verordeningen is vooruitgeschoven van 2008 naar 2013. Hierdoor worden de achterblijvers en degenen die niet hebben geïnvesteerd beloond. Dat is een slechte zaak.

Ik vraag de minister in hoeverre de overtredingen van het Varkensbesluit aanleiding geven om te veronderstellen dat mensen anticiperen op uitstel, afstel en de vrije ruimte die binnen de varkenssector wordt geclaimd.

De **voorzitter**: Ik onderbreek u even om te voorkomen dat ik u straks moet afhameren. Het systeem bij een SVO is hetzelfde als bij een VAO en dat betekent een spreektijd van twee minuten en de gelegenheid tot het indienen van een motie.

De heer **Waalkens** (PvdA): Ik ben niet van plan, een motie in te dienen omdat het alleen maar gaat over de inwerkingtrekking van het Varkensbesluit waar ik niet voor of tegen kan zijn.

De **voorzitter**: Goed, maar dan wel in twee minuten.

De heer **Waalkens** (PvdA): Kijkend naar de intensieve veehouderij, menen wij dat de oude denkpatronen in centimeters absoluut niet meer voldoen. Er moeten veel grotere sprongen worden gemaakt. Bij een totale beoordeling van de verdere ontwikkeling van de intensieve veehouderij merk ik op dat je ook de beschaving van een maatschappij kunt aflezen aan de manier waarop men met dieren omgaat. Bert Schierbeek schreef over dierenwelzijn: het is veel erger dan je denkt, en als je erover nadenkt is het nog veel erger.

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Voorzitter. In verband met "het kerstregime" sluit ik mij helemaal aan bij het betoog van de heer Waalkens.

De **voorzitter**: Ik heb de heer Waalkens de gelegenheid gegeven, ook zonder het indienen van een motie kort het woord te voeren, dus ik moet dit nu ook aan anderen toestaan, maar naar mij blijkt, wenst niemand hiervan gebruik te maken, zodat nu het woord aan de minister is.

□

Minister **Veerman**: Voorzitter. Het is niet de bedoeling om opnieuw een debat over het Varkensbesluit te voeren, want daarover is in de afgelopen jaren genoeg gezegd, ook in de Kamer. Het Varkensbesluit is ook de resultante van uitvoering overleg met de Kamer dat al sinds 2002 plaatsvindt. Dit is het sluitstuk, dus het is terecht dat u erop wijst dat wij er niet opnieuw over moeten beginnen, maar de heer Waalkens heeft nog een aantal opmerkingen gemaakt. Een ervan betrof de controle. De wijziging van het besluit staat natuurlijk los van de controle, die vindt gewoon plaats zoals het behoort. Er zijn geen aanwijzingen dat de controles veranderd zijn of op basis van deze wijziging veranderd zouden moeten worden. Het gaat om de huisvesting van varkens. Nu kun je ervan vinden wat je wilt, maar het Varkensbesluit is strenger dan de Europese normen. In afwijking van het level playing field dat wij altijd nastreven, is de positie van degenen die verandering willen, in andere landen dus moeilijker. Dit speelt vooral een rol bij de oppervlakte-normen. Alleen de huidige categorie van varkens tot 30 kg wordt door de wijziging onderverdeeld in twee categorieën. Het punt is dat wij, als wij door de normen volledig EU-conform te maken de achterblijvers belonen, een belangrijke stap achteruit zetten. Wij zitten boven die normen en het is ook mijn overtuiging dat het nog beter moet, maar wel op Europees niveau, en wij weten allemaal hoe ingewikkeld dat is en hoeveel tijd het kost. Inhoudelijk is er dus niet zo'n groot verschil van inzicht, maar het gaat nu om het vaststellen van beleid, waarbij het ons uitgangspunt is om dat zo veel mogelijk EU-conform te doen. En hierbij gaan wij zelfs nog een stapje verder.

In het kader van de voorhangprocedure kunnen ten minste dertig leden verzoeken om de inwerkingtrekking van het besluit bij wet te regelen, maar naar mijn mening is langer uitstel van de invoering van dit besluit niet wenselijk. De sector is gebaat bij stabiele regels die zo veel mogelijk EU-conform zijn. Ik ga er op basis van dit overleg dan ook van uit dat thans niets meer de inwerkingtrekking van het besluit in de weg staat.

De heer **Waalkens** (PvdA): U zet het

Veerman

besluit af tegen de Europese regelgeving en ik constateer dat u bij de wijziging verder bent gegaan dan die regelgeving, maar het nieuwe Varkensbesluit vormt een significante verslechtering van de situatie. Het is nog altijd beter dan elders in Europa, maar ik ben het niet eens met uw conclusie dat dit niet als een absolute verslechtering van de situatie gekwalificeerd kan worden.

Minister Veerman: Voorzitter. De heer Waalkens en ik verschillen niet van opvatting over de wenselijkheid van het verbeteren van de diervriendelijkheid, maar ik denk dat wij ook de opvatting delen dat dit uit een oogpunt van concurrentieverhoudingen in een gemeenschappelijke markt niet mag leiden tot onevenredige schade voor een lidstaat die zulke verbeteringen versneld wil invoeren.

De beraadslaging wordt gesloten.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren in verband met de intrekking van het kortingensysteem van artikel 86, tweede lid (29354).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

De heer **Koopmans** (CDA): Voorzitter. Ik vervang bij de behandeling van dit wetsvoorstel collega Atsma, wat om twee redenen buitengewoon jammer is. De eerste reden is dat hij thuis zit, met problemen aan zijn ogen. De tweede reden is vanwege het feit dat dit wetsvoorstel het gevolg is van een initiatiefvoorstel dat collega Atsma voorjaar 2002 heeft gepresenteerd. Het kabinet heeft dat initiatief overgenomen, waarvoor dank. De bedoeling daarvan was en is om in plaats van met procentuele kortingen te werken met vaste bedragen. Op die wijze ontstaat er voor ondernemers duidelijkheid welke overtreding tot welke korting leidt, temeer omdat met de opgelegde korting soms buitenproportioneel is gehandeld, in relatie tot de overtreding. Collega Atsma heeft zijn initiatief ingetrokken.

Wij danken de minister dat hij met ons heeft ingezien dat de noodzaak van het schrappen van de kortingen daarmee is erkend, daarmee het wetsvoorstel in essentie overnemend. Wij zijn ook positief over de nota naar aanleiding van het verslag, die grotendeels aansluit bij onze bedoelingen. Kan de minister nader ingaan op de proportionaliteit van de boetes? In de WED, waarbij wordt aangesloten, bestaat de mogelijkheid om boetes op te leggen tot € 45.000 of zes jaar gevangenisstraf, en daarnaast kunnen allerlei andere middelen worden ingezet, zoals ontzetting, verbeurdverklaring en stillegging van de onderneming. Hierbij graag ook aandacht voor het feit dat boetes theoretisch gezien hoger kunnen uitvallen dan schadeloosstellingen.

In de nota naar aanleiding van het verslag heeft de CDA-fractie aandacht gevraagd voor het eventuele dubbele slot van het niet volledig toekennen van schadeloosstellingen, en daarnaast het toepassen van strafrechtelijke vervolging. Wij begrijpen de redenering van de minister in dezen, maar kan hij desondanks duiden hoe wordt bepaald wanneer het toekennen van een volledig schadevergoeding zo indruist tegen het rechtvaardigheidsgevoel, het doen van ernstig geweld aan de uitgangspunten op het gebied van diergezondheid, zodat er dan geen volledige vergunning zal worden betaald?

In de nota naar aanleiding van het verslag hebben wij opmerkingen gemaakt over beleidsdoorlichting, het handhavingsdocument, de vervolgaanpak en allerlei knellende wetgeving die ten tijde van de MKZ-crisis is gemaakt. Een aantal zaken, zoals de 21-dagenregeling, zijn nog van kracht. Wij danken voor de minister dat hij in de nota naar aanleiding van het verslag het onderscheid dat wij hebben gemaakt tussen crisistijd en buiten crisistijd heeft overgenomen. In diezelfde nota geeft de minister aan, zijn medewerking te willen verlenen aan een verkenning van het bonus/malussysteem in het Diergezondheidsfonds. De CDA-fractie is daar een groot voorstander van: er moet voor bedrijven die zich streng aan de normen houden worden bekeken of kan worden gewerkt aan een andere tariefstelling dan voor bedrijven die wat gemiddelder in

hun bedrijfsvoering staan. Hoe wil de minister dit systeem verder uitvoeren, uitwerken en verkennen? Kan hij aangeven wat de mening is van de sectoren en het bedrijfsleven, vertegenwoordigd in de productschappen? Heeft de minister al stappen genomen om hierover met de productschappen te spreken?

Het is positief dat is geconstateerd dat tijdens de vogelpestperiode het achterwege laten van kortingen een positief effect heeft gehad op het draagvlak voor de bestrijding. Dit bevestigt nogmaals het belang dat mijn fractie al in 2002 hechtte aan het schrappen van het kortingensysteem. Onze dank aan de initiatiefnemer en aan het kabinet voor dit punt is groot.

De heer **Waalkens** (PvdA): Voorzitter. Het voorliggende wetsvoorstel beoogt een wijziging van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren op het terrein van de kortingen en het intrekken van het kortingensysteem. Ik heb een- en andermaal aangegeven dat ik ongelukkig ben met de uitwerking van het kortingensysteem en dat ik onverkort sta voor het hanteren van een kortingensysteem dat zijn oorsprong vindt in de positie die wij innemen tegenover het Diergezondheidsfonds. Dit fonds is een borgstelling door de primaire sector dat gelden kan uitbetalen in geval van schade. Het is te vergelijken met een verzekeringsmodel, waarbij men premie vraagt om de schade te dekken bij calamiteiten.

Het is niet terecht dat men de volledige schade-uitkering ontvangt uit de aan de primaire sector opgelegde premiegelden als men niet voldoet aan de bepalingen die voortvloeien uit de wet, dan wel uit veterinaire oogpunt zijn opgesteld. Hier is de solidariteit aan de orde, dat wil zeggen dat men met elkaar bereid is collega's die bij een calamiteit worden geconfronteerd met enorme schades tegemoet te komen op basis van premies die men inlegt. Als men het kortingensysteem omzet in een boetesysteem of een systeem van bestuursrechtelijke sancties, gaat men voorbij aan de essentie van het Diergezondheidsfonds als verzekeringspool waaruit men mensen die zich aan de regels hebben gehouden en in een calamiteit terecht zijn